

P.Z. br. 123

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/12

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 13. veljače 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 13. veljače 2025. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivu Milatića i Gorana Romeka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/08
URBROJ: 50301-05/14-25-5

Zagreb, 13. veljače 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Ivu Milatića i Gorana Romeka.

 2
PREDSJEDNIK
Mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZNIMNIM MJERAMA KONTROLE CIJENA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZNIMNIM MJERAMA KONTROLE CIJENA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine”, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena („Narodne novine“, br. 73/97., 128/99. i 66/01.; u daljnjem tekstu: Zakon) stupio je na snagu 22. srpnja 1997. godine. Odredbama Zakona uređuju se uvjeti pod kojima nadležna državna tijela mogu poduzimati mjere kontrole u području cijena i način provedbe tih mjera, s tim da se odredbe zakona ne odnose na proizvode i usluge za koje je kontrola cijena uređena posebnim zakonom. Predviđene mjere izravne kontrole cijena su sljedeće: određivanje najviše razine cijena, snižavanje cijena na određenu razinu i prijava cjenika, odnosno tarifa prije njihove primjene. Sukladno odredbama Zakona, Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) propisuje mjere izravne kontrole cijena, a na prijedlog ministarstva nadležnog za gospodarstvo, s time da je Vlada dužna poduzeti odgovarajuće mjere gospodarske politike radi otklanjanja razloga za izravnu kontrolu cijena, a sama mjera može trajati dok se ne otklone razlozi za njezino propisivanje. Potrebno je naglasiti da je izrijekom predviđeno da se mjere izravne kontrole cijena propisuju iznimno radi sprječavanja negativnih učinaka promjena pojedinih cijena, ublažavanja inflatornih učinaka, sprječavanja monopolističkog određivanja cijena, postizanja većeg stupnja transparentnosti u informiranju potrošača pri promjeni cijena, odnosno u svim drugim izvanrednim slučajevima kada se ti ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike i tržišnih mehanizama korekcije cijena, uz poseban naglasak na poštivanje načela razmjernosti prilikom propisivanja razloga za uvođenje mjera izravne kontrole cijena, kako se ne bi donijela mjera koja bi bila pretjerano opterećujuća za adresate na koje je usmjerena te ako se učinak mjere ne bi mogao postići blažom mjerom ili tržišnim alatima korekcija cijena. Slijedom navedenog, predviđene mjere prikladne su i nužne za postizanje željenog cilja te ne nameću nesrazmjeran teret trgovcima, koji je pretjerano težak u odnosu na cilj koji se želi postići.

Također je potrebno naglasiti da se Zakonom ne propisuje donošenje svih predviđenih mjera podzakonskim propisom istovremeno i automatski, već će donošenje pojedine mjere ovisi o prirodi i učincima izvanrednih okolnosti koje se mogu pojaviti na tržištu, a koje se unaprijed ne mogu predvidjeti. Predviđene mjere koje se u ovakvim slučajevima poduzimaju svoje uporište temelje na intervenciji Vlade, a posebnu važnost imaju u slučajevima kada dolazi do značajnih poremećaja na tržištu koji ugrožavaju ekonomsku stabilnost ili dobrobit građana. Uobičajeno, takve okolnosti mogu uključivati prirodne katastrofe, epidemije ili pandemije, ali i okolnosti koje upućuju na moguću ekonomski krizu koja može biti uzrokovana uslijed nagle inflacije (ili deflacije) čime se dovodi i do destabilizacije tržišta i gospodarskih kretanja.

Uzimajući u obzir dug vremenski period važenja Zakona, ukazala se potreba za donošenjem novog zakona, radi čega je izrađen Prijedlog zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), a sve kako bi se osigurala jasnija pravna osnova za donošenje odgovarajućih podzakonskih propisa koji će doprinijeti učinkovitosti provedbe odgovarajućih mjera izravne kontrole cijena. Naime, kako mjere izravne kontrole cijena utječu na život svih građana, potrebno je osigurati učinkovite, jasne i vidljive načine informiranja o poduzetim mjerama. Nadalje, budući da se radi o mjerama koje se donose u iznimnim situacijama radi osobito opravdanih razloga, potrebno je propisati proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće prekršajne kazne, kao i odgovarajuće upravne mjere koje nadležna tijela mogu primijeniti u slučaju kršenja odredbi Prijedloga zakona.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Ovim se Prijedlogom zakona uređuju sljedeća osnovna pitanja:

- propisuje se obveza jasnog, vidljivog i čitljivog informiranja o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena
- izrijeком se propisuju načini informiranja o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena
- jasnije se propisuje način isticanja cijena koje su predmet mjera izravnih kontrola cijena
- propisuju se dodatne mjere izravne kontrole cijena u odnosu na dosadašnje uređenje
- propisuju se odredbe o inspekcijском nadzoru i odgovarajuće upravne mjere koje nadležni inspektori mogu izreći u provedbi inspekcijскоg nadzora
- propisuju se novčane kazne u većem iznosu od dosadašnjih, kako bi se osiguralo da su kazne proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem ovoga zakona osigurat će se transparentnost i veći stupanj pravne sigurnosti preciznijim navođenjem obveza koje proizlaze u slučaju propisivanja mjera izravne kontrole cijena kao i propisivanjem obveze informiranja trgovaca o cijenama koje su predmet propisanih mjera izravne kontrole cijena. Osim navedenog, propisivanjem upravnih mjera i većih iznosa prekršajnih sankcija za trgovce postiže se veći odvraćajući učinak na potencijalne prekršitelje.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga zakona predlaže se po hitnom postupku u skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) iz osobito opravdanih razloga.

Naime, uzimajući u obzir trenutnu rastuću inflaciju u Republici Hrvatskoj koja znatno narušava kupovnu moć građana, posebice onih najugroženijih, kao što su osobe starije životne dobi, nužno je propisati jasnije i transparentnije obveze koje će predstavljati valjanu pravnu osnovu za žurno donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih mjera od strane Vlade Republike Hrvatske u svrhu zaštite najugroženijih građana. Slijedom navedenoga, potrebno je što prije stvoriti adekvatan zakonodavni okvir za donošenje podzakonskih propisa koji će učinkovito i pravovremeno spriječiti negativne učinke promjena cijena pojedinih proizvoda i usluga koje znatno utječu na životni standard građana.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZNIMNIM MJERAMA KONTROLE CIJENA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom propisuju se mjere izravne kontrole cijena, način provedbe mjera izravne kontrole cijena, određivanje nadležnih tijela za nadzor nad provedbom ovoga Zakona, inspeksijski nadzor i prekršajne odredbe za slučaj kršenja ovoga Zakona.

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na proizvode i usluge za koje je kontrola cijena uređena posebnim propisom.

Članak 3.

(1) Pojam „trgovac“ u smislu ovoga Zakona ima jednako značenje kao pojam definiran u propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome propisu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA

Članak 4.

Iznimna mjera kontrole cijena provodi se propisivanjem mjera izravne kontrole cijena.

Članak 5.

Mjere izravne kontrole cijena propisuju se iznimno radi sprječavanja negativnih učinaka promjena pojedinih cijena, ublažavanja inflatornih učinaka, sprječavanja monopolističkog određivanja cijena, postizanja većeg stupnja transparentnosti u informiranju potrošača pri promjeni cijena, odnosno u svim drugim izvanrednim slučajevima kada se ti ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike i tržišnih mehanizama korekcije cijena.

Članak 6.

Mjere izravne kontrole cijena su:

- određivanje najviših cijena
- vraćanje cijena na određenu razinu
- prijava važećih cjenika, odnosno tarifa
- objava važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca
- pribavljanje prethodne suglasnosti na cijene, pri čemu se cijene ne mogu utvrđivati ni mijenjati bez prethodne suglasnosti
- obvezno redovito ili periodično dostavljanje podataka o cijenama
- obvezno isticanje dodatne cijene koja je bila primjenjiva u prethodnom razdoblju.

Članak 7.

(1) Trgovac je dužan jasno, vidljivo i čitljivo informirati kupce o poduzetim mjerama iz članka 6. ovoga Zakona.

(2) Obveza informiranja iz stavka 1. ovoga članka uključuje isticanje odgovarajućih obavijesti kao što su vizualne identifikacijske oznake, letci, plakati, oblici digitalnog oglašavanja i slično s popisom proizvoda i usluga koji su obuhvaćeni poduzetom mjerom iz članka 6. ovoga Zakona.

(3) Obavijesti iz stavka 2. ovoga članka trgovac ističe:

1. putem vizualne identifikacijske oznake na prodajnom mjestu unutar prodajnog objekta sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača

2. na letcima, plakatima i slično u prodajnom objektu uključivo na mrežnoj stranici, ako je uspostavljena.

(4) Osim obveze iz stavka 2. ovoga članka, trgovac je dužan u prodajnom objektu većem od 400 m² prodajnog prostora osigurati zasebne dijelove za prodaju proizvoda obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena sukladno propisima o hrani i predmetima opće uporabe.

Članak 8.

(1) Mjere izravne kontrole cijena iz članka 6. ovoga Zakona kao i uvjete, sadržaj i način informiranja detaljnije razrađuje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) odlukom na prijedlog ministarstva nadležnog za gospodarstvo.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, mjeru izravne kontrole cijena iz članka 6. podstavka 3. ovoga Zakona, detaljnije razrađuje Vlada uredbom.

Članak 9.

(1) Mjera određivanja najviše cijene podrazumijeva, određivanje najviše maloprodajne cijene, pri čemu nije dopušteno prodavati proizvode i usluge iznad najviše propisane cijene, ali je dopušteno prodavati ispod te cijene.

(2) Ako Vlada kao mjere izravne kontrole cijena odredi mjeru određivanja najviše cijene sukladno članku 6. podstavku 1. ovoga Zakona, Vlada odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona određuje uvjete i način provedbe te mjere.

(3) Trgovac je dužan jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti cijenu do najviše cijene određene odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

(4) Pri isticanju cijene iz stavka 3. ovoga članka trgovac je dužan postupati na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Trgovac je dužan pridržavati se istaknute cijene iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Pri oglašavanju trgovac je dužan istaknuti cijenu sukladno stavku 3. ovoga članka.

Članak 10.

(1) Mjera vraćanje cijena na određenu razinu, podrazumijeva vraćanje najviše maloprodajne cijene na određenu razinu koja je bila primjenjiva u određenom vremenskom razdoblju pri čemu nije dopušteno prodavati proizvode i usluge iznad najviše propisane cijene, ali je dopušteno prodavati ispod te cijene.

(2) Ako Vlada kao mjere izravne kontrole cijena odredi vraćanje cijene na određenu razinu sukladno članku 6. podstavku 2. ovoga Zakona, Vlada odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona određuje uvjete i način provedbe te mjere.

(3) Trgovac je dužan jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti cijenu određenu odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

(4) Pri isticanju cijene iz stavka 3. ovoga članka trgovac je dužan postupati na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Trgovac je dužan pridržavati se istaknute cijene iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Pri oglašavanju trgovac je dužan istaknuti cijenu sukladno stavku 3. ovoga članka.

Članak 11.

(1) Mjera prijava važećih cjenika, odnosno tarifa podrazumijeva prijavu cjenika i tarifa, koje trgovac koristi u svrhu prodaje proizvoda i usluga, ministarstvu nadležnom za gospodarstvo.

(2) Ako Vlada kao mjere izravne kontrole cijena propiše obvezu prijave cjenika, odnosno tarifa ministarstvu nadležnom za gospodarstvo sukladno članku 6. podstavku 3. ovoga Zakona, Vlada uredbom iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona određuje:

- fizičke i pravne osobe koje su obvezne prijaviti važeće cjenike, odnosno tarife i rok za prijavu
- proizvode i usluge koji podliježu kontroli cijena
- sadržaj prijave cjenika, odnosno tarifa
- postupak prijave cjenika, odnosno tarifa.

(3) Stručne i upravne poslove za provedbu mjere iz stavka 2. ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

(4) Trgovac je prije povećanja cijena dužan ispuniti obvezu prijave cjenika, odnosno tarifa sukladno uredbi iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 12.

(1) Mjera objave važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca, podrazumijeva objavu važećih cjenika u digitalnom obliku, pogodnih za automatsku obradu, radi informiranosti kupaca, postizanja veće transparentnosti i cjenovne konkurentnosti.

(2) Ako Vlada kao mjere izravne kontrole cijena odredi objavu važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca sukladno članku 6. podstavku 4. ovoga Zakona, Vlada odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, određuje uvjete i način provedbe te mjere.

(3) Trgovac je dužan na svojim mrežnim stranicama javno objaviti cjenike na koje se odnosi mjera iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Trgovac je dužan ažurirati objavljene cijene u cjenicima iz stavka 3. ovoga članka u realnom vremenu kako bi odražavale trenutne cijene u prodajnim objektima uključivo prodaju putem mrežnih stranica.

(5) Uz cijene, trgovac je dužan objaviti i pripadajuće podatke o proizvodima i uslugama koji omogućuju valjanu usporedbu proizvoda i usluga, uključujući sve relevantne informacije koje omogućuju informirani izbor, sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

(6) Pri objavi cijena iz stavka 3. ovoga članka trgovac je dužan postupati na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Trgovac je dužan pridržavati se objavljene cijene iz stavka 3. ovoga članka.

(8) Pri oglašavanju trgovac je dužan istaknuti objavljenu cijenu sukladno stavku 3. ovoga članka.

(9) Trgovac je dužan objaviti cjenike iz stavka 3. ovoga članka u obliku datoteka koje sadrže podatke o cijenama u .xml ili .csv formatu.

(10) Trgovac je dužan omogućiti uporabu softverskih alata i automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu, radi njihove usporedbe.

(11) Odredbe ovoga članka primjenjuju se na trgovce iz kategorija supermarket, hipermarket, diskontna prodavaonica te „Cash&Cary“, sukladno odredbama propisa kojima je uređena djelatnost trgovine, a koji imaju uspostavljene mrežne stranice.

Članak 13.

(1) Mjera pribavljanja prethodne suglasnosti na cijene ministarstvu nadležnom za gospodarstvo, podrazumijeva prijavu cijena koje trgovac koristi u svrhu prodaje proizvoda i usluga pri čemu se cijene ne mogu utvrđivati ni mijenjati bez prethodne suglasnosti.

(2) Ako Vlada kao mjere izravne kontrole cijena odredi mjeru pribavljanja prethodne suglasnosti na cijene sukladno članku 6. podstavku 5. ovoga Zakona, Vlada odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona određuje uvjete i način provedbe te mjere.

(3) Davanje prethodne suglasnosti, stručne i upravne poslove za provedbu mjere iz stavka 2. ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

(4) U slučaju određivanja mjere iz stavka 2. ovoga članka, trgovac je dužan primijeniti cijene za koje je dobio prethodnu suglasnost iz stavka 3. ovoga članka koje su predmet mjere te ih primijeniti u roku 15 dana nakon dobivanja prethodne suglasnosti.

(5) Trgovac je dužan jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti cijene za koje je dobio prethodnu suglasnost iz stavka 3. ovoga članka sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

(6) Pri isticanju cijene iz stavka 5. ovoga članka trgovac je dužan postupati na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Trgovac je dužan pridržavati se istaknute cijene iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Pri oglašavanju trgovac je dužan istaknuti cijenu sukladno stavku 5. ovoga članka.

Članak 14.

(1) Mjera obveznog redovitog ili periodičnog dostavljanja podataka o cijenama za proizvode i usluge podrazumijeva dostavljanje podataka u određenim vremenskim razdobljima ministarstvu nadležnom za gospodarstvo.

(2) Ako Vlada kao mjere izravne kontrole cijena odredi mjeru obveznog redovitog ili periodičnog dostavljanja podataka o cijenama sukladno članku 6. podstavku 6. ovoga Zakona, Vlada odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona određuje uvjete i način provedbe te mjere.

(3) Stručne i upravne poslove za provedbu mjere iz stavka 2. ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

(4) U slučaju određivanja mjere iz stavka 2. ovoga članka, trgovac je dužan dostaviti podatke o cijenama sukladno odluci iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 15.

(1) Mjera obveznog isticanja dodatne cijene koja je bila primjenjiva u prethodnom razdoblju, podrazumijeva isticanje dodatne cijene koja je bila primjenjiva u točno određenom prethodnom razdoblju radi praćenja rasta cijena i informiranja kupaca.

(2) Ako Vlada kao mjere izravne kontrole cijena odredi mjeru obveznog isticanja dodatne cijene koja je bila primjenjiva u prethodnom razdoblju, sukladno članku 6. podstavku 7. ovoga Zakona, Vlada odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona određuje uvjete i način provedbe te mjere.

(3) Stručne i upravne poslove za provedbu mjere iz stavka 2. ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za gospodarstvo.

(4) Trgovac je dužan jasno, vidljivo i čitljivo istaknuti dodatnu cijenu određenu odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

(5) Pri isticanju cijene iz stavka 4. ovoga članka trgovac je dužan postupati na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Pri oglašavanju trgovac je dužan istaknuti cijenu iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Obveze trgovca sukladno ovome članku ne isključuju obvezu isticanja cijena sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

Članak 16.

(1) Mjera izravne kontrole cijena može trajati dok se ne otklone razlozi za njezino propisivanje.

(2) Nakon propisivanja mjera izravne kontrole cijena Vlada je dužna poduzeti odgovarajuće mjere gospodarske politike radi otklanjanja razloga za izravnu kontrolu cijena.

III. TAJNOST DOSTAVLJENIH PODATAKA

Članak 17.

Svi sudionici u postupcima kontrole cijena dužni su čuvati kao poslovnu tajnu podatke koji se odnose na cijene i kontrolu cijena tijekom i nakon postupaka, a posebno podatke o elementima cijena, njihovom izračunu, prijedlozima promjena cijena, podacima koje trgovci dostavljaju ministarstvu nadležnom za gospodarstvo, drugom nadležnom ministarstvu ili Vladi te podatke koji čine poslovnu tajnu trgovaca sukladno posebnim propisima.

IV. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 18.

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona obavljaju tržišni inspektori Državnog inspektorata sukladno propisu kojim se uređuju poslovi i ovlasti tržišnih inspektora.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nadzor nad provođenjem ovoga Zakona obavljaju i druga nadležna tijela sukladno djelokrugu određenom posebnim propisima.

Članak 19.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor rješenjem će trgovcu privremeno zabraniti prodaju proizvoda i usluga obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena do otklanjanja nalazom utvrđenih nepravilnosti ako:

- ne istakne cijenu do najviše cijene određene odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo (članak 9. stavak 3. ovoga Zakona)

- pri isticanju cijene iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 9. stavak 4. ovoga Zakona)

- ne istakne cijenu određenu odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 10. stavak 3. ovoga Zakona)
- pri isticanju cijene iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 10. stavak 4. ovoga Zakona)
- pri objavi cijena iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 12. stavak 6. ovoga Zakona)
- ne pridržava se objavljenih cijena iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona (članak 12. stavak 7. ovoga Zakona)
- ne primijeni cijene koje su predmet mjere bez pribavljene prethodne suglasnosti ili ako ih primijeni 15 dana nakon dobivanja prethodne suglasnosti iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona (članak 13. stavak 4. ovoga Zakona)
- ne istakne cijenu za koje je dobio prethodnu suglasnost iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 13. stavak 5. ovoga Zakona)
- pri isticanju cijene iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenih odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 13. stavak 6. ovoga Zakona)
- ne pridržava se istaknutih cijena iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona (članak 13. stavak 7. ovoga Zakona)
- ne istakne cijenu određenu odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 15. stavak 4. ovoga Zakona)
- pri isticanju cijene iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 15. stavak 5. ovoga Zakona).

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor će rješenjem narediti trgovcu otklanjanje utvrđene nepravilnosti, određujući rok u kojem se ta nepravilnost mora ukloniti, ako tijekom nadzora utvrdi da:

- nije pružio obavijesti iz članka 7. ovoga Zakona i propisa iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili ih nije pružio na jasan, vidljiv i čitljiv način
- nije osigurao zasebne dijelove za prodaju proizvoda obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena sukladno članku 7. ovoga Zakona i propisa iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili se proizvodi obuhvaćeni mjerama izravne kontrole cijena ne nalaze na zasebnim dijelovima za prodaju proizvoda.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja iz ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja, a o njoj odlučuje unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu Državnog inspektorata.

(4) Rješenje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nadležni inspektor neće donositi ako su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom inspeksijskog nadzora odnosno do donošenja rješenja, što će nadležni inspektor utvrditi i navesti u zapisniku o obavljenom inspeksijskom nadzoru.

V. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 20.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 eura kaznit će se za prekršaj trgovac - pravna osoba ako:

- ne pruža obavijesti iz članka 7. ovoga Zakona i odluke iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili ih nije pružio na jasan, vidljiv i čitljiv način
- nije osigurao zasebne dijelove za prodaju proizvoda obuhvaćenih mjerama izravne kontrole cijena sukladno članku 7. ovoga Zakona i odluke iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili se proizvodi obuhvaćeni mjerama izravne kontrole cijena ne nalaze na zasebnim dijelovima za prodaju proizvoda
- ne istakne cijenu do najviše cijene određene odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo (članak 9. stavak 3. ovoga Zakona)
- pri isticanju cijene iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenih odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 9. stavak 4. ovoga Zakona)
- se ne pridržava cijene iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona (članak 9. stavak 5. ovoga Zakona)
- pri oglašavanju nije navedena cijena sukladno članku 9. stavku 3. ovoga Zakona (članak 9. stavak 6. ovoga Zakona)
- ne istakne cijenu određenu odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 10. stavak 3. ovoga Zakona)
- pri isticanju cijene iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenih odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 10. stavak 4. ovoga Zakona)
- se ne pridržava cijene iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona (članak 10. stavak 5. ovoga Zakona)
- pri oglašavanju nije navedena cijena sukladno članku 10. stavku 3. ovoga Zakona (članak 10. stavak 6. ovoga Zakona)
- ne postupi sukladno uredbi iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona

- ne prijavi cjenik, odnosno tarifu, a povećá cijene suprotno uredbi iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona (članak 11. stavak 4. ovoga Zakona)
- na svojim mrežnim stranicama ne objavi javno cjenike na koje se odnosi mjera iz članka 12. stavka 2. ovoga Zakona (članak 12. stavak 3. ovoga Zakona)
- ne ažurira objavljene cijene u cjenicima u realnom vremenu kako bi odražavale trenutne cijene u prodajnim objektima uključivo prodaju putem mrežnih stranica (članak 12. stavak 4. ovoga Zakona)
- uz cijene ne objavi i pripadajuće podatke o proizvodima i uslugama koji omogućuju valjanu usporedbu proizvoda i usluga, uključujući sve relevantne informacije koje omogućuju informirani izbor sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 12. stavak 5.)
- pri isticanju cijena iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 12. stavak 6. ovoga Zakona)
- se ne pridržava objavljenih cijena sukladno članku 12. stavku 3. ovoga Zakona (članak 12. stavak 7. ovoga Zakona)
- pri oglašavanju nije navedena cijena sukladno članku 12. stavku 3. ovoga Zakona (članak 12. stavak 8. ovoga Zakona)
- ne objavi cjenike iz članka 12. stavka 3. ovog Zakona u obliku datoteka koje sadrže podatke o cijenama u .xml ili .csv formatu (članak 12. stavak 9. ovoga Zakona)
- ne omogući uporabu softverskih alata i automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu, radi njihove usporedbe (članak 12. stavak 10. ovoga Zakona)
- primijeni cijene koje su predmet mjere bez pribavljene prethodne suglasnosti ili ako ih primijeni u roku 15 dana nakon dobivanja prethodne suglasnosti iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona (članak 13. stavak 4. ovoga Zakona)
- ne istakne cijenu za koje je dobio prethodnu suglasnost iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 13. stavak 5. ovoga Zakona)
- pri isticanju cijene iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenim odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 13. stavak 6. ovoga Zakona)
- se ne pridržava cijene iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona (članak 13. stavak 7. ovoga Zakona)
- pri oglašavanju nije navedena cijena sukladno članku 13. stavku 5. ovoga Zakona (članak 13. stavak 8. ovoga Zakona)

- ne dostavi podatke o cijenama sukladno odluci iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 14. stavak 4. ovoga Zakona)
- ne istakne dodatnu cijenu određenu odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona ili je ne istakne jasno, vidljivo i čitljivo sukladno propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 15. stavak 4. ovoga Zakona)
- pri isticanju cijene iz članka 15. stavka 4. ovoga Zakona nije postupio na način i pod uvjetima određenih odlukom iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona (članak 15. stavak 5. ovoga Zakona)
- pri oglašavanju nije navedena cijena sukladno članku 15. stavku 4. ovoga Zakona (članak 15. stavak 6. ovoga Zakona).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 4.000,00 eura.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost u iznosu od 1.000,00 do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se trgovac - fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 6.000,00 eura.

(5) Imovinska korist koja je nastala počinjenjem prekršaja iz stavka 1. ovoga članka, oduzima se, sukladno propisu kojim se uređuju prekršaji.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 21.

Prekršajni i upravni postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 22.

Vlada će u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 23.

(1) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 8. stavka 2. kojom se uređuje mjera prijave važećih cjenika, odnosno tarifa ministarstvu nadležnom za gospodarstvo, ostaju na snazi:

1. Uredba o izravnim mjerama kontrole cijena („Narodne novine“ br. 2/01., 156/02., 110/04., 112/07., 43/09., 78/11. i 72/13.)

2. Odluka o ispravama i službenim obrascima čiji su sadržaj, oblik, način zaštite i obvezna primjena propisani zakonima i drugim propisima („Narodne novine“ br. 50/11., 119/11., 28/13., 96/13., 47/14., 61/15., 34/16., 17/17., 86/17. i 97/18.).

(2) Do stupanja na snagu odluke iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona kojom se uređuje mjera određivanja najviših cijena ostaje na snazi Odluka o izravnim mjerama kontrole cijena određenih proizvoda i određenih kategorija proizvoda u trgovini na malo („Narodne novine“, broj 17/25.).

Članak 24.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena („Narodne novine“, br. 73/97., 128/99. i 66/01.).

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Uređuje se predmet ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Propisuje se izuzeće od primjene ovoga Zakona na način da se odredbe ovoga Zakona ne odnose na proizvode i usluge za koje je kontrola cijena uređena posebnim propisom.

Uz članak 3.

Pojam „trgovac“ prema ovom Zakonu ima jednako značenje kao pojam definiran u Zakonu o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 19/22 i 59/23), kao propisu kojim je uređena zaštita potrošača.

Također, predviđa se rodna neutralnost pojmova koji se koriste u tekstu Zakona.

Uz članak 4.

Utvrđuje se provođenje iznimnih mjera kontrole cijena propisivanjem mjera izravne kontrole cijena.

Uz članak 5.

Utvrđuju se okolnosti u kojima se propisuju mjere izravne kontrole cijena.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuju se mjere izravne kontrole cijena.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se obveza za trgovce jasnog, vidljivog i čitljivog informiranja o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena koje trgovac poduzima te se razrađuju mjesto i načini isticanja odgovarajućih obavijesti.

Trgovac je također dužan u prodajnom objektu većem od 400 m² prodajnog prostora osigurati zasebne dijelove za prodaju sukladno propisima o hrani i predmetima opće uporabe.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se da Vlada Republike Hrvatske odlukom, na prijedlog ministarstva nadležnog za gospodarstvo, propisuje mjere izravne kontrole cijena kao i uvjete, sadržaj i način informiranja. Također se propisuje da, iznimno od pravila da se mjere kontrole cijena propisuju odlukom, mjeru izravne kontrole cijena prijava važećih cjenika, odnosno tarifa, Vlada donosi uredbom.

Uz članke 9. do 15.

Ovim člancima propisuju se obveze trgovaca vezano uz svaku od propisanih mjera izravne kontrole cijena.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisuje se vremenski rok trajanja mjera izravne kontrole cijena, dok se ne otklone razlozi za njezino propisivanje kao i o obvezu Vlade da otkloni razloge za izravnu kontrolu cijena.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuje se obveza čuvanja podataka koji se odnose na cijene u svim stadijima postupaka kao poslovne tajne.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuje se inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona. Inspekcijski nadzor obavljaju tržišni inspektori Državnog inspektorata sukladno zakonu kojim se uređuju poslovi i ovlasti tržišnih inspektora. Iznimno, nadzor nad provođenjem ovoga Zakona obavljaju i druga nadležna tijela sukladno djelokrugu određenom posebnim propisima.

Uz članak 19.

Imajući u vidu da inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju važećeg Zakona obavljaju tržišni inspektori Državnog inspektorata Republike Hrvatske, ukazuje se potrebnim propisati i odgovarajuće mehanizme načina provedbe samog nadzora.

S tim u vezi, ovim člankom propisuju se upravne mjere koje u provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor rješenjem trgovcu može izreći za slučaj kršenja odredbi ovoga Zakona.

Također, propisuje se pravni lijek protiv izdanog rješenja te se utvrđuje načelo oportuniteta, odnosno mogućnost nadležnog inspektora da u određenim okolnostima ne donosi rješenje.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisuju se prekršajne sankcije trgovcima odnosno trgovcima-pravnoj osobi, odgovornoj osobi u pravnoj osobi, trgovcu-fizičkoj osobi, trgovcu fizičkoj osobi - obrtniku, i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost za povrede odredbi ovoga Zakona.

Također, ovim člankom, se propisuju veći iznosi od dosadašnjih, kako bi se osiguralo da su kazne proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće.

Uz članak 21.

Ovim člankom propisuje se da će se prekršajni postupci pokrenuti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 22.

Ovim člankom, propisuje se da će Vlada u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisuje se da do stupanja na snagu podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona ostaju na snazi Uredba o izravnim mjerama kontrole cijena, Odluka o ispravama i službenim obrascima čiji su sadržaj, oblik, način zaštite i obvezna primjena propisani zakonima i drugim propisima i Odluka o izravnim mjerama kontrole cijena određenih proizvoda i određenih kategorija proizvoda u trgovini na malo.

Uz članak 24.

Ovim člankom uređuje se prestanak važenja Zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona. Naime, iznimno od uobičajenog *vacatio legis* propisuje se da ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana

objave u „Narodnim novinama“ te je potrebno žurno donijeti odluku kojom se propisuju mjere u skladu s odredbama Prijedloga zakona.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Savjetovanje o prijedlogu Zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, s Konačnim prijedlogom zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo gospodarstva
Svrha dokumenta	Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena („Narodne novine“, br. 73/97., 128/99. i 66/01.; stupio je na snagu 22. srpnja 1997. godine. Odredbama Zakona uređuju se uvjeti pod kojima nadležna državna tijela mogu poduzimati mjere kontrole u području cijena i način provedbe tih mjera, s tim da se odredbe zakona ne odnose na proizvode i usluge za koje je kontrola cijena uređena posebnim zakonom. Uzimajući u obzir dug vremenski period važenja Zakona, te rasta inflacije i povećanja troškova života i sve većeg pritiska na kućne proračune građana, posebno onih najranjivijih – umirovljenika, obitelji s niskim prima-njima i socijalno osjetljivih skupina, ukazala se potreba za donošenjem novog zakona, radi čega je izrađen Prijedlog zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, a sve kako bi se osigurala jasnija pravna osnova za donošenje odgovarajućih podzakonskih propisa koji će doprinijeti učinkovitosti provedbe odgovarajućih mjera izravne kontrole cijena. Novi Zakon omogućit će Vladi donošenje konkretnih mjera u iznimnim situacijama kada se ukaže potreba za zaštitom građana i stabilizacijom tržišta.
Datum dokumenta	05.02.2025.
Verzija dokumenta	V 1.0
Vrsta dokumenta	Prijedlog Zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, s Konačnim prijedlogom zakona
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Prijedlog Zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, s Konačnim prijedlogom zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Nema
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo gospodarstva
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	Stručne službe Ministarstva gospodarstva
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Sukladno propisima kojima se uređuje procjena učinaka propisa te pravo na pristup informacijama, savjetovanje je provedeno putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću (e-Savjetovanja) objavom

<p>Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p>	<p>Prijedloga zakona i Obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa, kao objedinjeno savjetovanje, u trajanju od 8 (osam) dana, i to u razdoblju od 5. do 13. veljače 2025. godine (do 24:00 sata).</p>
<p>Ako nije, zašto?</p>	<p>Napominjemo da se donošenje ovoga zakona predlaže se po hitnom postupku sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga Sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) iz osobito opravdanih razloga. Naime, uzimajući u obzir trenutnu rastuću inflaciju u Republici Hrvatskoj koja znatno narušava kupovnu moć građana, posebice onih najugroženijih, kao što su osobe starije životne dobi, nužno je propisati jasnije i transparentnije obveze koje će predstavljati valjanu pravnu osnovu za žurno donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih mjera od strane Vlade Republike Hrvatske u svrhu zaštite najugroženijih građana. Slijedom navedenog, potrebno je što prije stvoriti adekvatan zakonodavni okvir za donošenje podzakonskih propisa koji će učinkovito i pravovremeno spriječiti negativne učinke promjena cijena pojedinih proizvoda i usluga koje znatno utječu na životni standard građana, radi čega je bilo potrebno ograničiti trajanje eSavjetovanja Prijedloga zakona i Obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa na 8 (osam) dana.</p> <p>Nadalje, eSavjetovanje za Prijedlog zakona i Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa je dodatno skraćeno za 1 (jedan) radni dan, radi poštivanja rokova zakonodavne procedure (održavanje sjednice Vlade RH), slijedom čega je savjetovanje trajalo do 12. veljače 2025. godine, do 24:00 sata.</p>
<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<p>Kao u izvješću</p>
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Kao u izvješću</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Nema</p>

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o prijedlogu Zakona o iznimnim mjerama kontrole cijena, s Konačnim prijedlogom zakona

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA PRIJEDLOG ZAKONA O IZNIMNIM MJERAMA KONTROLE CIJENA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA</p> <p>Ističemo kako mjere propisane ovim Zakonom utječu na sve trgovce, ali osobito na manje trgovce, u manjim sredinama koji nemaju izraženu pregovaračku moć na tržištu te stoga teško mogu utjecati na formiranje cijena proizvoda.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje.</p>
2	<p>HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA PRIJEDLOG ZAKONA O IZNIMNIM MJERAMA KONTROLE CIJENA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA</p> <p>Članovi Udruženja trgovine HGK predlažu jasnije definirati pojam cjenika koji se spominje u članku 6. točki 3 i 4, te člancima 11, 12, 19 i 20 ovoga prijedloga Zakona.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz pojam „cjenik“ pojašnjavamo da pojam „cjenici“ koji se navodi u Prijedlogu zakona podrazumijevaju popis proizvoda koje trgovci nude i prodaju u maloprodaji i pripadajuće maloprodajne cijene (uključivo redovne i akcijske).</p>
3	<p>HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 5.</p> <p>Članak 5. dopušta velikim trgovcima da na temelju količinskih rabata dobiju značajnu prednost na tržištu. Ovi rabati omogućuju velikim trgovcima da smanje cijene do razine koja je teško održiva za male trgovce. Mali trgovci nemaju iste mogućnosti za pregovaranje o sniženju cijena jer nemaju istu količinsku moć. Posljedično, ovaj zakon može čak i pogoršati tržišnu neravnotežu, jer veći trgovci stječu još jaču poziciju, a manji gube konkurentsku sposobnost.</p>	<p>Primljeno na znanje Primljeno na znanje. Predložene mjere i intervencije na tržištu se mogu opravdati u izvanrednim okolnostima s ciljem zaštite potrošača osiguravanjem pristupa osnovnim dobrima i uslugama po priuštivim cijenama. Slijedom navedenog prioritarnim se nameće održavanje ekonomske stabilnosti uz sprječavanje inflatornih ili deflatornih spirala koje mogu štetiti gospodarstvu. Polazeći od prethodno istaknutog, okviri i narav ovakvih mjera smatraju se privremenima i izvanrednima, a cilj im je stabilizirati tržište dok se ne uspostave uvjeti za normalno funkcioniranje tržišnih mehanizama.</p>
4	<p>HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 8.</p> <p>Zakon mora jasno definirati vremenske rokove unutar kojih će se donositi odluka o stupanju na snagu zakona jer nesigurnost u tom segmentu može dovesti do ozbiljnih problema za sve aktere na tržištu. Trgovci, proizvođači i drugi sudionici trebaju imati dovoljno vremena kako bi se uskladili s novim propisima, a rok za donošenje odluke omogućava im da planiraju poslovanje i osiguraju adekvatnu prilagodbu na zakonodavne promjene. Nepostojanje vremenskog okvira može također izazvati nesigurnost među potrošačima, jer će oni biti nesvjesni hoće li ili kada će cijene biti pod kontrolom, što može utjecati na njihove potrošačke navike i povjerenje u tržište.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“. Odluke iz članka 8. koje donosi Vlada RH – ne mogu biti unaprijed vremenski određene i propisane, budući se ne može unaprijed znati niti prejudicirati koje će se izvanredne situacije događati, u slučajevima kada dolazi do značajnih poremećaja na tržištu koji ugrožavaju ekonomsku stabilnost ili dobrobit građana. Uobičajeno, takve okolnosti mogu uključivati prirodne katastrofe, epidemije ili pandemije, ali i okolnosti koje upućuju na moguću ekonomski krizu koja može biti uzrokovana uslijed nagle inflacije (ili deflacije) čime se dovodi i do destabilizacije tržišta i gospodarskih kretanja.</p>
5	<p>MIROSLAV MAĐARIĆ II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 8.</p> <p>U prijelaznim odredbama treba navesti u kojem roku će Vlada donijeti predmetnu odluku.</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće, budući se donošenje mjera predviđa u iznimnim okolnostima u situacijama kada se određeni poremećaji drugim postojećim mjerama ne mogu otkloniti, a za što se ne može predvidjeti donošenje.</p>

6	<p>HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 11. Članovi Udruženja trgovine HGK predlažu jasnije definirati što obuhvaća pojam "važeći cjenik". Naime, postavlja se pitanje na koje točno cjenike se misli. Odnosi li se to na sve cjenike koje dobavljač dostavlja trgovcima te što se smatra tarifom u kontekstu ovoga prijedloga Zakona?</p>	<p>Nije prihvaćen U članku 6. Prijedloga zakona propisane su mjere izravne kontrole cijena, a koje mjere su dodatno, pojedinačno, pojašnjene u člancima 9.-15. Prijedloga zakona. Vezano uz mjeru iz članka 6. alineje 3. (prijava važećih cjenika, odnosno tarifa), ista je dodatno pojašnjena u članku 11. Prijedloga zakona, i podrazumijeva prijavu cjenika i tarifa, koje trgovac koristi u svrhu prodaje proizvoda i usluga, ministarstvu nadležnom za gospodarstvo. Nadalje, vezano uz mjeru iz članka 6. alineje 4. (objava važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca), ista je dodatno pojašnjena u članku 12. Prijedloga zakona. Slijedom toga, pojašnjavamo da cjenike koje trgovci dostavljaju su cjenici koji podrazumijevaju popis proizvoda koje trgovci nude i prodaju u maloprodaji i pripadajuće maloprodajne cijene (uključivo redovne i akcijske). Vezano uz tarife, pojašnjavamo da se tarife primjenjuju za usluge kao što je npr. propisano Uredbom o izravnim mjerama kontrole cijena (NN 02/01, 156/02, 110/04, 112/07, 43/09, 78/11, 72/13).</p>
7	<p>HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 12. Članovi Udruženja trgovine HGK ističu kako je nedovoljno jasno propisano koje točno pripadajuće podatke o proizvodima i uslugama te relevantne informacije koje omogućuju informirani izbor su dužni objaviti uz cijenu proizvoda, a na način kako je navedeno u stavku 5. ovoga članka. U skladu s navedenim, predlažemo jasnije propisati koje podatke je potrebno navesti. Isto tako, postavlja se pitanje odnosi li se ova odredba i na akcijske cijene, odnosno na promjene cijena za vrijeme trajanja akcijske prodaje. Nadalje, stavkom 10 se propisuju kako je trgovac dužan omogućiti uporabu softverskih alata i automatiziranih programa za što također, članovi Udruženja smatraju da je nejasno propisano te stoga mole pojašnjene značenja te odredbe i informaciji o tome, proizlazi li dodatni trošak vezano uz to i čiji je to trošak. Također predlažemo jasnije propisati.</p>	<p>Nije prihvaćen U članku 12. Prijedloga zakona dodatno je razrađena mjera iz članka 6. Prijedloga zakona, objava važećih cjenika na mrežnim stranicama trgovca. Slijedom toga, vezano uz stavak 5. članka 12. Prijedloga zakona, dodatno pojašnjavamo da će podaci biti detaljnije propisani podzakonskim aktom – odlukom kako je to navedeno u članku 8. Prijedloga zakona. Nadalje, vezano uz stavak 10. članka 12. Prijedloga zakona, te vezano uz softverske alate i automatizirane programe, pojašnjavamo da se radi o programima namijenjenim za automatizirano „skidanje“ objavljenih cjenika na mrežnim stranicama u svrhu informiranja potrošača i eventualne izrade aplikacija za usporedbe maloprodajnih cijena. Npr. API je definicija iz drugih posebnih zakona primjerice Zakona o elektroničkim komunikacijama, te ne predstavlja novinu u normativnom rješenju, te se API-jem služe i trgovci i potrošači, kao i poduzeća. Ovim prijedlogom Zakona ne propisuje se obveza uporabe softverskih alata trgovcima, već dužnost trgovca da omogući svim zainteresiranim dionicima, uporabu softverskih alata za usporedbu cijena. Trgovac mora sukladno stavku 9. članka 12. Prijedloga zakona objaviti cjenike u .xml i .csv formatima za što mu nije potrebno dulje vrijeme prilagodbe te većina trgovaca isto već ima, a sukladno stavku 10. Prijedloga zakona trgovac je dužan omogućiti uporabu softverskih alata i automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu, radi njihove usporedbe.</p>

8	<p>MIROSLAV MAĐARIĆ II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 12. Odluka iz članka 8. je bitna za provođenje značajnog dijela odredbi ovog Zakona, naročito članka 12/9 (objava cjenika). Zato predlažemo da se ova Odluka objavi neodložno, zajedno sa Zakonom. U najgorem slučaju treba dati kratak rok za objavu Odluke, najdulje 15 dana.</p>	<p>Nije prihvaćen Odluke iz članaka 8. donosi Vlada RH u iznimnim situacijama, radi sprječavanja negativnih učinaka promjena pojedinih cijena, ublažavanja inflatornih učinaka, sprječavanja monopolističkog određivanja cijena, postizanja većeg stupnja transparentnosti u informiranju potrošača pri promjeni cijena, odnosno u svim drugim izvanrednim slučajevima kada se ti ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike i tržišnih mehanizama korekcije cijena, uz poštivanje načela razmjernosti prilikom propisivanja razloga za uvođenje mjera izravne kontrole cijena.</p>
9	<p>MIROSLAV MAĐARIĆ II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 12. Trebalo jasno navesti, odnosi li se objava cjenika na 70 proizvoda s ograničenom cijenom ili na sve proizvode. Predlažemo da se odnosi izrijekom na sve proizvode koje trgovac ima u aktualnom prodajnom asortimanu.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz čitljive oblike cjenika isti su već propisani mjerom iz članka 11. ovog prijedloga zakona – prijava važećih cjenika odnosno tarifa, naime ovim se prijedlogom mjere željela postići digitaliziranost te automatizaciju postupka usporedbe cijena, korištenjem automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu. Stoga trgovac mora omogućiti datoteke u .xml i .csv formatu.</p>
10	<p>MIROSLAV MAĐARIĆ II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 12. Umjesto: (9) Trgovac je dužan objaviti cjenike iz stavka 3. ovoga članka u obliku datoteka koje sadrže podatke o cijenama u .xml ili .csv formatu. Treba stajati: (9) Trgovac je dužan objaviti cjenike iz stavka 3. ovoga članka u sljedeća tri oblika: (I.) čitljivu tablicu na mrežnoj stranici, pristup datotekama koje sadrže podatke o cijenama u (II.) .xml formatu i u (III.) .csv formatu.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz čitljive oblike cjenika isti su već propisani mjerom iz članka 11. ovog prijedloga zakona – prijava važećih cjenika odnosno tarifa, naime ovim se prijedlogom mjere željela postići digitaliziranost te automatizaciju postupka usporedbe cijena, korištenjem automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu. Stoga trgovac mora omogućiti datoteke u .xml i .csv formatu.</p>
11	<p>MIROSLAV MAĐARIĆ II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 12. Dio stavka 9 ovog članka ("u .xml ili .csv formatu.") je nefunkcionalan: objava podataka u ovim oblicima je ispravna za daljnju računalnu uporabu istih, ali neupotrebljiva za prosječnog korisnika koji pristupa mrežnim stranicama. Članku treba dodati da osim ovih oblika treba biti i u čitljivom prikazu. Također, ima aplikacija trećih strana koje mogu čitati samo jedan od navedenih strojnih formata, dakle treba stajati "u .xml i .csv formatima", dodat ću novu formulaciju.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz čitljive oblike cjenika isti su već propisani mjerom iz članka 11. ovog prijedloga zakona – prijava važećih cjenika odnosno tarifa, naime ovim se prijedlogom mjere željela postići digitaliziranost te automatizaciju postupka usporedbe cijena, korištenjem automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu. Stoga trgovac mora omogućiti datoteke u .xml i .csv formatu.</p>
12	<p>MIROSLAV MAĐARIĆ II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 12. Stavak 9 ovog članka je u neskladu s člankom 17 (Tajnost podataka). Naime, objava cjenika protuslovi odredbi o obvezi čuvanja tajnosti podataka.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz tajnost podataka i navodnom protuslovlju, ističe se kako navedeno nije isto budući se u stavku 9. propisuje objava cjenika sa konačnim, iskazanim cijenama koje moraju biti javne i transparentne, dok se člankom 17., propisuje tajnost podataka o elementima cijena, odnosno o njihovom izračunu koji su povjerljive prirode i mogu predstavljati poslovnu tajnu (marže, rabati i sl.).</p>

13	<p>HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 13. Predlažemo preformulirati stavak 1. ovoga članka s obzirom da se na način kako je sada formuliran, pogrešno stječe dojam da se proizvodi prodaju ministarstvu nadležnom za gospodarstvo. Nadalje, članovi Udruženja postavljaju pitanje na koji način ovakva odredba utječe na autonomiju tržišta i slobodu uređivanja cijena te hoće li Vlada također uzeti u obzir i sve faktore koji utječu na formiranje cijena, odnosno hoće li istom mjerom biti obuhvaćeni svi sudionici lanca vrijednosti? Nadalje predlažemo propisati rok u kojemu je ministarstvo dužno odgovoriti na zahtjev trgovca za izdavanje suglasnosti i što će se dogoditi ako u nekom razumnom roku nadležno ministarstvo ne da suglasnost ili ne obavijesti trgovca o uskrati suglasnosti. Isto tako, predlažemo propisati da će se protekom tog roka, smatrati da je suglasnost dana, ukoliko se ministarstvo nadležno za gospodarstvo ne očituje drugačije.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ne prihvaća se u dijelu koji se odnosi na utjecaj na autonomiju tržišta. Naime, predmetni članak nema za posljedicu ukidanje autonomije trgovaca niti je intencija Vlade RH određivati tržišne cijene. Namjera zakonodavca bila je da se ovim Zakonom ne propisuje donošenje svih predviđenih mjera podzakonskim propisom istovremeno i automatski, već će donošenje pojedine mjere ovisiti o prirodi i učincima izvanrednih okolnosti koje se mogu pojaviti na tržištu, a koje se unaprijed ne mogu predvidjeti. Predviđene mjere koje se u ovakvim slučajevima poduzimaju svoje uporište temelje na intervenciji Vlade Republike Hrvatske, a posebnu važnost imaju u slučajevima kada dolazi do značajnih poremećaja na tržištu koji ugrožavaju ekonomsku stabilnost ili dobrobit građana. Uobičajeno, takve okolnosti mogu uključivati prirodne katastrofe, epidemije ili pandemije, ali i okolnosti koje upućuju na moguću ekonomski krizu koja može biti uzrokovana uslijed nagle inflacije (ili deflacije) čime se dovodi i do destabilizacije tržišta i gospodarskih kretanja. Također, ne prihvaća se prijedlog vezano uz propisivanje roka u kojemu je ministarstvo dužno odgovoriti na zahtjev trgovca za izdavanje suglasnosti, s obzirom da radi se o iznimnim i izvanrednim situacijama u kojima ministarstvo nadležno za gospodarstvo djeluje bez odlaganja.</p>
14	<p>HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA II. IZRAVNA KONTROLA CIJENA, Članak 15. Članovi Udruženja trgovine HGK postavljaju pitanje na koju dodatnu cijenu se odnosi stipulacija ovoga članka?</p>	<p>Primljeno na znanje U članku 15. Prijedloga zakona dodatno je razrađena mjera, obvezno isticanje dodatne cijene koja je bila primjenjiva u prethodnom razdoblju, iz članka 6. alineje 7. Prijedloga zakona. Navedena mjera podrazumijeva isticanje cijene (na polici) uz proizvod koja je bila primjenjiva u točno određenom prethodnom razdoblju, npr. 1.1.2025., a u svrhu praćenja rasta cijena u maloprodaji i informiranja kupaca (tzv. sidrenje). Razdoblje u kojem je bila primjenjiva ta cijena koju će trgovac morati dodatno istaknuti biti će utvrđena odlukom Vlade RH (članak 8. Prijedloga zakona).</p>
15	<p>MIROSLAV MAĐARIĆ III. TAJNOST DOSTAVLJENIH PODATAKA, Članak 17. Ovaj članak je u neskladu s člankom 12/9. Ovaj članak treba preformulirati na način da ne uključuje objavu cjenika.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz čitljive oblike cjenika isti su već propisani mjerom iz članka 11. ovog prijedloga zakona – prijava važećih cjenika odnosno tarifa, naime ovim se prijedlogom mjere željela postići digitaliziranost te automatizaciju postupka usporedbe cijena, korištenjem automatiziranih programa koji putem interneta mogu prikupljati podatke o cijenama putem aplikacijskog programskog sučelja ili drugih tehničkih rješenja koja omogućuju dohvaćanje podataka o cijenama u realnom vremenu. Stoga trgovac mora omogućiti datoteke u .xml i .csv formatu. U stavku 9. članka 12. prijedloga zakona propisuje se objava cjenika sa konačnim, iskazanim cijenama koje moraju biti javne i transparentne, dok se člankom 17., propisuje tajnost podataka o elementima cijena, odnosno o njihovom izračunu koji su povjerljive prirode i mogu predstavljati poslovnu tajnu (marže, rabati i sl.).</p>

<p>16 ANA KNEŽEVIĆ IV. INSPEKCIJSKI NADZOR, Članak 19. Iza stavka 2. treba dodati novi stavak 2.a. koji glasi: U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor će provesti kontrolu da li trgovac ima u ponudi sve proizvode sa ograničenom cijenom, te će rješenjem odrediti rok u kojem trgovac mora staviti te proizvode . U stavku 4. iza riječi " iz stavaka 1. i 2" treba dodati i 2a Ana Knežević - Hrvatska udruga za zaštitu potrošača</p>	<p>Nije prihvaćen Ovaj Prijedlog zakona predstavlja pravni okvir za donošenje mjera izravne kontrole cijena pri čemu će donošenje svake pojedine mjere ovisiti o prirodi i učincima izvanrednih okolnosti koji se mogu pojaviti na tržištu, a koje se unaprijed ne mogu predvidjeti. Donošenje predmetnih mjera svoje uporište temelji na intervenciji Vlade Republike Hrvatske, a posebnu važnost imaju u slučajevima kada dolazi do značajnih poremećaja na tržištu koji ugrožavaju ekonomsku stabilnost ili dobrobit građana. Uobičajeno, takve okolnosti mogu uključivati prirodne katastrofe, epidemije ili pandemije, ali i okolnosti koje upućuju na moguću ekonomski krizu koja može biti uzrokovana uslijed nagle inflacije (ili deflacije) čime se dovodi i do destabilizacije tržišta i gospodarskih kretanja. Potrebno je naglasiti da je izrijeком predviđeno da se mjere izravne kontrole cijena propisuju iznimno radi sprječavanja negativnih učinaka promjena pojedinih cijena, ublažavanja inflatornih učinaka, sprječavanja monopolističkog određivanja cijena, postizanja većeg stupnja transparentnosti u informiranju potrošača pri promjeni cijena, odnosno u svim drugim izvanrednim slučajevima kada se ti ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike i tržišnih mehanizama korekcije cijena. Prilikom propisivanja razloga za uvođenje mjera izravne kontrole cijena, potrebno je, sukladno praksi Suda EU, voditi računa o načelu proporcionalnosti. Mjere moraju biti prikladne za jamčenje ostvarenja postavljenog cilja i ne smiju prekoračiti ono što je nužno za njegovo postizanje. U tom smislu, propisivanje mjere obveze osiguravanja dostupnosti određene količine proizvoda u svakom trenutku, sukladno praksi Suda EU, predstavljalo bi prekoračenje onoga što je nužno za postizanje ciljeva koji se nastoje postići Prijedlogom zakona. Slijedom navedenog, pri izradi Prijedloga zakona, vodilo se računa da su propisane mjere u skladu sa načelom proporcionalnosti odnosno da su prikladne i nužne za postizanje željenog cilja te da ne nameću nesrazmjern teret trgovcima, koji je pretjerano težak u odnosu na cilj koji se želi postići.</p>
--	--

17	<p>ANA KNEŽEVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZNIMNIM MJERAMA KONTROLE CIJENA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, V. PREKRŠAJNE ODREDBE Treba propisati kaznu i za slučaj kada trgovac nema proizvoda sa ograničenom cijenom u ponudi. Ana Knežević - Hrvatska udruga za zaštitu potrošača</p>	<p>Nije prihvaćen Ovaj Prijedlog zakona predstavlja pravni okvir za donošenje mjera izravne kontrole cijena pri čemu će donošenje svake pojedine mjere ovisiti o prirodi i učincima izvanrednih okolnosti koji se mogu pojaviti na tržištu, a koje se unaprijed ne mogu predvidjeti. Donošenje predmetnih mjera svoje uporište temelji na intervenciji Vlade Republike Hrvatske, a posebnu važnost imaju u slučajevima kada dolazi do značajnih poremećaja na tržištu koji ugrožavaju ekonomsku stabilnost ili dobrobit građana. Uobičajeno, takve okolnosti mogu uključivati prirodne katastrofe, epidemije ili pandemije, ali i okolnosti koje upućuju na moguću ekonomski krizu koja može biti uzrokovana uslijed nagle inflacije (ili deflacije) čime se dovodi i do destabilizacije tržišta i gospodarskih kretanja. Potrebno je naglasiti da je izrijeком predviđeno da se mjere izravne kontrole cijena propisuju iznimno radi sprječavanja negativnih učinaka promjena pojedinih cijena, ublažavanja inflatornih učinaka, sprječavanja monopolističkog određivanja cijena, postizanja većeg stupnja transparentnosti u informiranju potrošača pri promjeni cijena, odnosno u svim drugim izvanrednim slučajevima kada se ti ciljevi ne mogu postići drugim mjerama gospodarske politike i tržišnih mehanizama korekcije cijena. Prilikom propisivanja razloga za uvođenje mjera izravne kontrole cijena, potrebno je, sukladno praksi Suda EU, voditi računa o načelu proporcionalnosti. Mjere moraju biti prikladne za jamčenje ostvarenja postavljenog cilja i ne smiju prekoračiti ono što je nužno za njegovo postizanje. U tom smislu, propisivanje mjere obveze osiguravanja dostupnosti određene količine proizvoda u svakom trenutku, sukladno praksi Suda EU, predstavljalo bi prekoračenje onoga što je nužno za postizanje ciljeva koji se nastoje postići Prijedlogom zakona. Slijedom navedenog, pri izradi Prijedloga zakona, vodilo se računa da su propisane mjere u skladu sa načelom proporcionalnosti odnosno da su prikladne i nužne za postizanje željenog cilja te da ne nameću nesrazmjerni teret trgovcima, koji je pretjerano težak u odnosu na cilj koji se želi postići.</p>
18	<p>HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE, Članak 21. Bez jasnih kaznenih odredbi, nema konkretne posljedice za one koji ne poštuju zakonske odredbe, pa se zakonske obaveze mogu shvatiti kao neobavezujuće i tako obeshrabriti učinkovita provedba zakona.</p>	<p>Nije prihvaćen Člankom 20. propisuju se prekršajne sankcije trgovcima odnosno trgovcima-pravnoj osobi, odgovornoj osobi u pravnoj osobi, trgovcu-fizičkoj osobi, trgovcu fizičkoj osobi - obrtniku, i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost za povrede odredbi ovoga Zakona. Također, ovim člankom, se propisuju veći iznosi od dosadašnjih, kako bi se osiguralo da su kazne proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće.</p>

PRILOG 4.:**OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA**

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo gospodarstva	
1.2.	Naziv propisa:	Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijene	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta: Opis mjere:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine:
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	Trenutno stanje na tržištu pokazuje kontinuiran rast cijena proizvoda i usluga u razdoblju inflatornih pritisaka, koji smanjuju kupovnu moć građana - potrošača.		
2.2.	Izvor podataka: Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijene („Narodne novine“ br. 73/97, 128/99 i 66/01) Priopćenje Državnog zavoda za statistiku o indeksima potrošačkih cijena u 2025. godini, dostupno na: https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97165 Eurostat, podaci o mjesečnoj stopi inflacije, dostupno na https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR_custom_3761882/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=4ad27e6f-358a-4a3d-82a0-587d69a833eb		
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA		
3.1.	Opis posebnog cilja Posebni cilj 1.: Povećanje razine informiranja potrošača o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena putem osiguravanja obveze jasnog, vidljivog i čitljivog informiranja o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena. Posebni cilj 2.: Povećanje razine provedbe zakonskih odredbi putem inspekcijskog nadzora i mjera koje nadležni inspektori mogu izreći trgovcima u provedbi inspekcijskog nadzora. Posebni cilj 3.: Propisivanje učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih prekršajnih kazni za povrede temeljem ovoga Zakona.		
3.2.	Opis svrhe propisa Ovim Zakonom uređuju se uvjeti pod kojima nadležna državna tijela mogu poduzimati mjere kontrole u području cijena i način provedbe tih mjera. Ovim se Zakonom uređuju sljedeća osnovna pitanja:		

	<ul style="list-style-type: none"> - propisuje se obveza jasnog, vidljivog i čitljivog informiranja o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena - izrijeком se propisuju načini informiranja o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena - jasnije se propisuje način isticanja cijena koje su predmet mjera izravnih kontrola cijena - propisuje se veći broj mjera izravne kontrole cijena - propisuju se odredbe o inspekcijskom nadzoru i odgovarajuće upravne mjere koje nadležni inspektori mogu izreći u provedbi inspekcijskog nadzora - propisuju se novčane kazne u većem iznosu od dosadašnjih, kako bi se osiguralo da su kazne proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće - mijenja se valuta novčanih kazni radi njihove prilagodbe uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	Novi zakonski okvir konceptijski je široko postavljen uz unaprjeđenje postojećih i kreiranje novih mjera. S obzirom da se radi o postizanju posebnih ciljeva koji se uređuju zakonom, nenormativna rješenja nisu primjenjiva.
3.4.	Izvor podataka:
	Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijene („Narodne novine“ br. 73/97, 128/99 i 66/01) Priopćenje Državnog zavoda za statistiku o indeksima potrošačkih cijena u 2025. godini, dostupno na: https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97165 Eurostat, podaci o mjesečnoj stopi inflacije, dostupno na https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR_custom_3761882/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=4ad27e6f-358a-4a3d-82a0-587d69a833eb
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA
4.1.	<p>Posebni cilj:</p> <p>Učinak i adresati za posebni cilj 1.: Povećanje razine informiranja potrošača o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena putem osiguravanja obveze jasnog, vidljivog i čitljivog informiranja o poduzetim mjerama izravne kontrole cijena, što će doprinijeti većoj vidljivosti navedenih mjera i donošenju utemeljenih odluka o kupnji proizvoda i usluga baziranih na svim relevantnim informacijama, od kojih je jedna od najbitnijih i cijena određenog proizvoda ili usluge koji su obuhvaćeni pojedinom mjerom.</p> <p>Učinak i adresati za posebni cilj 2.: Povećanje razine provedbe zakonskih odredbi putem inspekcijskog nadzora i mjera koje nadležni inspektori mogu izreći trgovcima u provedbi inspekcijskog nadzora, koji će doprinijeti ujednačenoj i dosljednoj primjeni mjera koje će se donositi od strane trgovaca.</p> <p>Učinka i adresati za posebni cilj 3.: Osiguravanje veće razine usklađenosti trgovaca propisivanjem učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih prekršajnih kazni za povrede temeljem ovoga Zakona.</p> <p>Daljnje utvrđivanje učinaka i adresata obuhvatit će se zajedno za posebne ciljeve 1., 2. i 3.</p>
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:
	Adresati:

	<p>- Vezano za makroekonomski kriterij, ovim se zakonom postiže stabilnost cijena u vrijeme rastuće inflacije. Nadalje, vezano za područje zaštite potrošača, ovaj će Zakon doprinijeti transparentnijem informiranju potrošača o mjerama koje su predviđene Zakonom, kao i učinkovitijoj zaštiti najranjivijih skupina potrošača (osoba starije životne dobi).</p>	<p>Građani Opis adresata: pojedinci, obitelji, kućanstva, radnici, umirovljenici i skupine s posebnim interesima i potrebama.</p> <p>Poslovni subjekti Opis adresata: mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici, proizvođači, distributeri, posrednici te obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG-ovi).</p>
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.	Nisu utvrđeni adresati u području održivog razvoja.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na socijalnu skrb.	Nisu utvrđeni adresati u području socijalne skrbi.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.	Nisu utvrđeni adresati u području zaštite ljudskih prava.
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati u drugim područjima.
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	<p>Na strani ponude tržišta, Prijedlogom zakona omogućuje se stvaranje pretpostavki za prilagodbu trgovaca na Prijedlog zakona u dijelu provedbe propisanih mjera koje utječu na cijene. Pritom su troškovi za trgovce neznatni, budući da se radi o takvim obvezama koje sve kategorije trgovaca mogu amortizirati u troškove redovnog poslovanja. Nadalje, sa strane potražnje tržišta, omogućit će se veća zaštita potrošača mjerama koje povećavaju informiranost potrošača prilikom donošenja odluka o kupnji s obzirom na cijene proizvoda, a posljedično se utječe i na stabilnost kupovne moći potrošača.</p>	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području održivog razvoja.	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području socijalne skrbi.	

5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području zaštite ljudskih prava.
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u drugim područjima.
5.6.	Izvor podataka:
	Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijene („Narodne novine“ br. 73/97, 128/99 i 66/01)
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE
6.1.	Prijedlog Zakona dostavljen je nadležnim tijelima državne uprave i Uredu za zakonodavstvo sukladno Poslovniku Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 154/11, 121/12, 07/13, 61/15, 99/16, 57/17, 87/19, 88/20 i 68/24).
6.2.	<p>Konzultacije:</p> <p>Sukladno propisima kojima se uređuje procjena učinaka propisa te pravo na pristup informacijama, savjetovanje je provedeno putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću (e-Savjetovanja) objavom Prijedloga zakona i Obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa, kao objedinjeno savjetovanje, u trajanju od 8 (osam) dana, i to u razdoblju od 5. do 13. veljače 2025. godine (do 24:00 sata).</p> <p>Napominjemo da se donošenje ovoga zakona predlaže po hitnom postupku sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga Sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) iz osobito opravdanih razloga.</p> <p>Naime, uzimajući u obzir trenutnu rastuću inflaciju u Republici Hrvatskoj koja znatno narušava kupovnu moć građana, posebice onih najugroženijih, kao što su osobe starije životne dobi i socijalno ugroženi, nužno je propisati jasnije i transparentnije obveze koje će predstavljati valjanu pravnu osnovu za žurno donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih mjera od strane Vlade Republike Hrvatske u svrhu zaštite najugroženijih građana.</p> <p>Slijedom navedenog, potrebno je što prije stvoriti adekvatan zakonodavni okvir za donošenje podzakonskih propisa koji će učinkovito i pravovremeno spriječiti negativne učinke promjena cijena pojedinih proizvoda i usluga koje znatno utječu na životni standard građana, radi čega je bilo potrebno ograničiti trajanje eSavjetovanja Prijedloga zakona i Obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa na 8 (osam) dana.</p> <p>Nadalje, eSavjetovanje za Prijedlog zakona i Obrasc iskaza o procjeni učinaka propisa je dodatno skraćeno za 1 (jedan) radni dan, radi poštivanja rokova zakonodavne procedure (održavanje sjednice Vlade RH), slijedom čega je savjetovanje trajalo do 12. veljače 2025. godine, do 24:00 sata.</p> <p>Tijekom eSavjetovanja za Prijedlog Obrasca iskaza o procjeni učinaka propisa zaprimljeno je 0 (nula) komentara od zainteresirane javnosti.</p>

	<p>Tijekom eSavjetovanja za Prijedlog zakona zaprimljeno je i odgovoreno na 18 (osamnaest) komentara zainteresirane javnosti, kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hrvatska gospodarska komora (6 komentara) - Hrvatska obrtnička komora (3 komentara) - Ana Knežević- Hrvatska udruga za zaštitu potrošača (2 komentara) - Miroslav Mađarić (7 komentara). 	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	<p>Pozitivni učinci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povećanje razine informiranja svih kategorija potrošača, posebice ranjive skupine potrošača kao što su osobe starije životne dobi, osobe s invaliditetom i sl. - osiguravanje pravne sigurnosti i ujednačenosti primjene ovoga Zakona od strane trgovaca - postizanje odvraćajućih djelovanja na potencijalne prekršitelje propisivanjem proporcionalnih i učinkovitih prekršajnih kazni. 	<p>Negativni učinci:</p> <p>Nema negativnih učinaka.</p>
7.2.	<p>Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe:</p> <p>Provedbom ovoga Zakona osigurat će se prikladniji pravni okvir za izricanje mjera kontrole cijene u iznimnim situacijama, detaljnije je propisana pravna osnova djelovanja nadzornih tijela te je osigurana veća pravna sigurnost za građane-potrošače.</p>	
8.	PRILOZI	
8.1	<p>Dokumenti u prilogu:</p> <p>Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću</p>	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	<p>Potpis: </p> <p>Datum: 18.2.2025.</p>	

